

GULATING LAGMANNSRETT

DOM

Avsagt: 09.01.2021

Saksnr.: 20-075392AST-GULA/AVD1

Dommere:

Lagdommer
Lagdommer

Haakon Meyer
Roar Klausen

Meddommere:

Fagleder Krokeide VGS
Automatiker
Daglig leder

Eivind Bertin Hovlandsdal
Kjerstin Hjelmeland
Geir Nilssen
Marianne Rosenvold
Trond Langeland

Tiltalt
Tiltalt
Tiltalt

Nils Arne A Skjerven
Jan Inge Skjerven
Marcus Skjerven

Advokat Endre Grande
Advokat Endre Grande
Advokat Endre Grande

Påtalemyndighet

Hordaland, Sogn og Fjordane
Statsadvokatembeter

Politiadvokat Ida Frøyen Kostøl

Saken gjelder bevisanke i straffesak.

Sogn og Fjordane tingrett avsa 26. mars 2020 dom med følgende domsslutning:

1. Jan Inge Skjerven, født 16.08.1967, dømmes for overtredelse av motorferdselloven § 12 jf. § 3 til en bot på 12 000 – tolv tusen – kroner, subsidiært fengsel i 24 – tjuefire – dager.
2. Nils Arne A Skjerven, f. 14.03.1964, dømmes for overtredelse av motorferdselloven § 12 jf. § 3 til en bot på 12 000 – tolv tusen – kroner, subsidiært fengsel i 24 – tjuefire – dager.
3. Marcus Skjerven, f. 10.08.1998, dømmes for overtredelse av motorferdselloven § 12 jf. § 3 til en bot på 12 000 – tolv tusen – kroner, subsidiært fengsel i 24 – tjuefire – dager.
4. Sakskostnader idømmes ikke.

Alle de tre domfelte har anket dommen. Ankene gjelder lovanvendelsen og bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Ved lagmannsrettens beslutning av 28. mai 2020 ble ankene henvist til ankeforhandling. I medhold av straffeprosessloven § 326 ble saken behandlet som en bevisanke.

Påtalemyndigheten har fremmet de samme forelegg for lagmannsretten som utgjorde tiltalebeslutningene i tingretten, utferdiget av politimesteren i Vest 6. desember 2019, og som har slik ordlyd:

For Nils Arne Skjerven, født 14. mars 1964:

Motorferdselloven § 12, jf. § 3

for å ha utøvd motorferdsel i utmark og vassdrag uten tillatelse.

Grunnlag:

Vinteren 2019 i Simosete i Luster, førte han snøscooter med registreringsnummer XU 3118 uten å ha løyve eller tillatelse til det.

Nils Arne Skjerven bor i Bakkingavegen 122 A, 6869 Hafslo. Personalia fremgår av rettsboken.

For Jan Inge Skjerven, født 16. august 1967:

Motorferdselloven § 12, jf. § 3

for å ha utøvd motorferdsel i utmark og vassdrag uten tillatelse.

Grunnlag:

Vinteren 2019 i Simosete i Luster, førte han snøscooter med registreringsnummer XU 3118 uten å ha løyve eller tillatelse til det.

Jan Inge Skjerven bor i Klokkesteinvegen 54, 6869 Hafslo. Han er bror til Nils Arne Skjerven. For øvrig fremgår personalia av rettsboken.

For Marcus Skjerven, født 10. august 1998:

Motorferdselsloven § 12, jf. § 3

for å ha utøvd motorferdsel i utmark og vassdrag uten tillatelse.

Grunnlag:

Vinteren 2019 i Simosete i Luster, førte han ATV med registreringsnummer TZ 3354 uten å ha løyve eller tillatelse til det.

Marcus Skjerven bor i Beimshaugen 9, 6869 Hafslo. Han er sønn av Jan Inge Skjerven. For øvrig fremgår personalia av rettsboken.

Samtlige tiltalte nektet straffeskyld.

Ankeforhandling ble holdt i Gulating lagmannsretts lokaler i Bergen 5. januar 2021. De tiltalte møtte med sin forsvarer, advokat Endre Grande, og ga forklaring. For påtalemyndigheten møtte politiadvokat Ida Frøyen Kostøl. Lagmannsretten hørte 3 vitner via videolink. Bevisføringen fremgår av rettsboken.

Påtalemyndigheten nedla følgende påstand:

«Straffepåstanden fra tingretten opprettholdes»

Forsvareren nedla følgende påstand:

«De siktede frifinnes»

Lagmannsrettens vurdering:

Samtlige tiltalte har erkjent å ha forholdt seg slik det er beskrevet i foreleggene som er utferdiget mot dem. Nærmere konkretisert er det tale om kjøring fredag 5. mars 2019. Alle de tiltalte ble denne dagen stanset under kjøring som nevnt av Statens naturoppsyn, og deretter anmeldt til politiet. Det er ikke bestridt at kjøringen skjedde i utmark, jf. motorferdselloven § 2 tredje ledd. Det er også enighet om at den enkeltes kjøring skjedde som ledd i utbedring/restaurering av et stølshus på Simosete.

Motorferdselloven § 3 bestemmer følgende:

«I utmark og vassdrag er motorferdsel ikke tillatt med mindre annet følger av denne lov eller vedtak med hjemmel i loven.»

Samme lov § 4 bestemmer følgende:

«Uten hinder av § 3 er motorferdsel tillatt i forbindelse med:

(...)

c) nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder og i jordbruks-, skogbruks- og reindriftsnæring. (...))»

Spørsmålet for lagmannsretten er om kjøringen som skjedde var nødvendig og i næring.

Det fremgår av rettspraksis, deriblant Rt-1979-661, at lovens formål tilsier en restriktiv tolking og anvendelse av § 4 bokstav c). Dette er også fulgt opp i senere avgjørelser. I rundskriv fra Miljøverndepartementet – T-1996-1 side 11 fremgår følgende:

«Bestemmelsen skal ivareta primærnæringenes interesser og behov for motorferdsel. Det er bare kjøring som er nødvendig i næringen som er tillatt.

Skal virksomheten regnes som jordbruks-, skogbruks- eller reindriftsnæring, må det dreie seg om reell næringsvirksomhet. (Lagmannsrettens understreking.) Virksomheten må ha et visst omfang og inntektsmessig betydning. Landbruksdepartementet har foreslått at bestemmelsen tolkes slik at begrepet jord- og skogbruksnæring omfatter brukere av eiendommer med minimum 5 daa jordbruksareal eller 25 daa produktivt skogareal. Dette gjelder også innehavere av allmenningsretter som driver aktivt jord- og skogbruk av et slikt omfang som nevnt. Begrepet «brukere» forutsetter at det drives aktivt jord- og skogbruk.»

Nils Arne Skjerven har forklart at han eier og driver et gårdsbruk i Luster. Tilknyttet denne ligger selet på Simosete. Gangavstand mellom gården og selet er etter det opplyste ca 4 timer. Avstanden til selet fra brøytet vei, er etter det opplyste ca. 800 meter. Nils Arne Skjerven overtok gården i 1982. Tidligere har den vært drevet aktivt på full tid, men i dag har han selv full stilling som betongsprøyteoperatør. Frem til ca. 2010 drev han med melkekyr, men melkekvotene er beholdt. I dag består gårdsdriften av grovfôrproduksjon, deriblant produksjon av høyballer. I tillegg driver han med snøbrøyting om vinteren og noe verkstedvirksomhet. På gården er det fire hester.

Selet ble bygget på 1950-tallet og var i aktiv bruk frem til ca. 1970. Frem til omkring 2003, da det ble igangsatt en utskiftningsforretning i jordskifteretten som enda ikke er avsluttet, ble selet brukt i forbindelse med tømmerhugst. Det skal også ha blitt benyttet til tilsyn med dyr på beite så lenge det var melkekyr på gården, dvs. til ca. 2010. I de siste årene skal selet, i følge Nils Arne Skjerven, ha blitt brukt til lagring, blant annet av saltsteiner. Han

skal også ha hatt hester på beite i området om sommeren og brukt selet i forbindelse med tilsyn av disse.

Ved avgjørelsen av om de tiltalte, med hjemmel i motorferdselloven § 4 bokstav c) kunne kjøre snøscooter og ATV til selet, har lagmannsretten delt seg i et flertall bestående av dommerne Meyer, Klausen, Hovlandsdal, Hjelmeland, Rosenvold og Langeland, og der dommer Nilssen utgjør mindretallet. Også i tingretten var det dissens.

Flertallet finner at de tiltalte må dømmes i samsvar med forelegget som er utferdiget mot den enkelte. Flertallet viser til tingrettens flertalls begrunnelse i dommen side 4 og 5 der følgende fremgår:

«(Flertallet er) etter bevisførselen overbevist om at kjøring av personer og materialer i forbindelse med oppgradering av selet, ikke kan anses som nødvendig transport i jordbruks- eller skogbruksnæring. Flertallet legger vekt på at selet ikke har vært i aktiv bruk på lang tid og at det heller ikke per i dag brukes i forbindelse med det som er primærnæringen på gården. Bruk av selet til oppbevaring av saltstein og tilsyn med hester på sommerstid, er etter flertallets syn ikke tilstrekkelig til at selet kan regnes som ledd i noen næring. Flertallet bemerker dessuten at Nils Arne Skjerven ikke har noen konkrete planer om å ta selet i aktiv bruk igjen, og at det fremstår høyst usikkert både om og når dette vil skje. Sett i lys av loven skal tolkes restriktivt mener flertallet på denne bakgrunn at den aktuelle motorferdselen ikke var tillatt etter motorferdselloven § 4 bokstav c).»

Lagmannsrettens flertall er enig med tingrettens flertalls begrunnelse. I tillegg bemerker lagmannsrettens flertall at det heller ikke per dags dato foreligger noen konkrete planer om bruk av selet. Nils Arne Skjerven forklarte i lagmannsretten at hans sønn Ruben egentlig skulle overta gårdsdriften, men at dette nå var uklart på grunn av uoverensstemmelser om prioriteringer. Som det fremgår ovenfor har Nils Arne Skjerven i dag full jobb som betongsprøyteoperatør. Gårdsdriften i Luster har blitt nedskalert. Lagmannsrettens flertall viser også til forklaring fra vitnet, naturforvalter Aina-Elise Stokkenes, i Luster kommune. Hun forklarte i lagmannsretten at hun i forkant av kjøringen, i januar 2019, hadde blitt kontaktet av Jan Inge Skjerven med spørsmål om de kunne kjøre og om de måtte søke om tillatelse. Hun hadde da informert om at de kunne søke om dispensasjon, i tillegg til at hun veiledet om en foreliggende ordning med leiekjøring. Leiekjøringen innebar at de som hadde behov, og selv ikke hadde tillatelse til å kjøre, kunne benytte faste transportører som hadde slik tillatelse. I samtalen mellom vitnet og Jan Inge Skjerven, kom det ifølge vitnet frem at formålet med opprustningen av selet var å benytte dette til fritidsformål av Jan Inge Skjerven og hans familie, siden Nils Arne Skjerven ikke selv benyttet dette. I følge vitnet oppfattet hun det slik at Jan Inge Skjerven og Nils Arne Skjerven hadde avtalt dette. Jan Inge Skjerven har som en kommentar til vitnets forklaring, benektet dette. Uten at det har noen avgjørende betydning for lagmannsrettens flertall, bemerkes at det neppe var helt uten grunn at vitnet oppfattet situasjonen slik. I tillegg viser lagmannsrettens flertall til at vitnet skrev en e-post til Nils Arne Skjerven 30. januar 2019 med følgende innhold:

«Viser til telefonsamtale angående opprusting av sel på Simosete.

Sjølvs om det er eit sel som er knytt til landbrukseigedomen din så må det søkast om løyve til motorferdsel då det ikkje er i reel bruk i tilknytning til landbrukseigedomen, sjå under:

19. Kan en gårdbruker kjøre i utmark til en seter som ikke er i bruk, jf § 4c)?

Motorferdselloven § 4 c) åpner for motorferdsel i forbindelse med nødvendig transport i jordbruks- og skogbruksnæring. Bestemmelsen skal ivareta primærnæringenes interesser og behov for motorferdsel, og det er kjøring som er nødvendig i næring som er tillatt.

Kjøring i utmark til seterhus som ikke brukes i forbindelse med setring, men som for eksempel fritidsbolig, faller ikke under nødvendighetsbegrepet i § 4c). Dette innebærer at motorferdsel til og fra seter som er tilknyttet en jordbruksnæring, men som bare brukes i fritidsrelatert sammenheng, ikke kvalifiserer til kjøring i næringsutøvelse etter § 4c). Dette gjelder enten det dreier seg om frakt av proviant, kjøring i forbindelse med tilsyn eller vedlikehold eller annen kjøring i næringsøyemed.

Henta frå miljøkommune.no

Fint om du eller Nils Inge sender ein søknad med forklaring for grunnlaget jf. Telefonsamtale med Nils Inge.»

Verken Nils Arne Skjerven eller noen av de andre tiltalte søkte om dispensasjon.

I lagmannsretten forklarte Nils Arne Skjerven at han hadde kjørt i utmark i omkring 30 år, også i tilknytning til 3 andre sel uten at noen hadde reagert. Han forklarte videre at han hadde lav tiltro til dem som jobbet i kommunen, og ville ikke la «noen ungdommer» bestemme om han skulle kunne kjøre eller ikke. Uansett mente han å ha rett til dette etter loven.

På bakgrunn av bevisførselen vedrørende gårdsdriften og forsvarerens argumentasjon, bemerker lagmannsrettens flertall at dokumentasjonen vedrørende gårdsdriften ikke indikerer at det var noen reell næringsdrift med utgangspunkt i selet. Selv om det var hensiktsmessig å sette selet i bedre stand, skjedde det ikke som del av næringsvirksomheten.

Etter flertallets oppfatning er det klart at Nils Arne Skjerven forsettlig har kjørt som beskrevet i forelegget.

Slik saken ligger an, hadde heller ikke Jan Inge Skjerven eller Marcus Skjerven hjemmel til å kjøre i strid med motorferdselloven § 3. Dersom Nils Arne Skjerven hadde hatt slik hjemmel, kunne de andre etter omstendighetene ha vist til denne hjemmel.

Lagmannsrettens mindretall viser til tingrettens mindretalls begrunnelse som finnes dekkende:

«Mindretallet, (...), finner etter en samlet vurdering at kjøring i forbindelse med oppgradering av selet var nødvendig transport i jordbruksnæring. Mindretallet har lagt vekt på at selet tilhører et gårdsbruk som per i dag er i aktiv drift. Nils Arne Skjerven har beholdt sin melkekvote og det ligger således an til at området rundt Simosete igjen kan tas i bruk som beiteområde. I lys av dette finner mindretallet at transport i forbindelse med restaurering og vedlikehold av selet må regnes som et ledd i gårdens næringsvirksomhet.»

I tillegg viser lagmannsrettens mindretall til at selet kan bli tatt i bruk på nytt til skogsdrift når jordskiftesaken som har pågått siden 2003 blir ferdig.

På bakgrunn av ovennevnte domfelles alle de tiltalte i samsvar med foreleggene.

Ved straffutmålingen deltar samtlige dommere, jf. straffeprosessloven § 32 annet ledd. Det samme flertall som nevnt ovenfor viser til tingrettens domspremisser, som begrunnet straffutmålingen slik:

«De siktede skal alle domfelles for overtredelse av motorferdselloven § 12, jf. § 3. Aktor har i tråd med gjeldende påtaledirektiv foreslått at straffen for hver av dem skal fastsettes til en bot på kr 12 000. Retten finner at det hverken foreligger skjerp-ende eller formildende omstendigheter som gir grunn til å fravike påtaledirektivet. Retten tiltrer derfor aktors forslag og setter straffen til en bot på kr 12 000. Den subsidiære fengselsstraffen settes til 24 dager, jf. straffeloven § 55.»

Flertallet er enig i straffutmålingen og fastsetter straffen i samsvar med dette. Til opplysning nevnes at boten i foreleggene var satt til 10 000 kroner da vedtakelse ville medført en tilståelsesrabatt.

Mindretallet, som nevnt ovenfor, er enig i straffutmålingen når det gjelder Nils Arne Skjerven og Jan Inge Skjerven. Når det gjelder Marcus Skjerven, viser mindretallet til at han ble påtruffet av Statens naturoppsyn etter 200 meters kjøring på ubruytet vei. Etter påtale fra Statens naturoppsyn snudde tiltalte tilbake til parkeringsplass og reiste hjem. Dersom en legger til grunn at han ikke hadde rett til å kjøre opp til seteren uten løyve, synes en bot på 12000 kr for dette lovbruddet allikevel urimelig strengt fra SNO sin side. Etter mindretallets oppfatning ville en påtaleunntatelse vært en mer rimelig reaksjon.

Aktor har nedlagt påstand om at de tiltalte skal dømmes til å betale saksomkostninger etter rettens skjønn. Det fremgår av straffeprosessloven § 436 at en domfelt «i regelen» skal pålegges å erstatte statens nødvendige omkostninger ved saken. Av § 437 fremgår at «utgifter til medlemmer av retten eller tjenestemenn ved domstolen, eller utgifter til

rettslokale» ikke skal regnes med. I nærværende sak er det oppnevnt forsvarer på det offentliges bekostning. I tillegg til disse utgiftene kommer utgifter til aktoratet. Det fremgår av § 437 tredje ledd at ileggelse av saksomkostninger skal avpasses etter domfeltes økonomiske evne.

Både Nils Arne Skjerven og Jan Inge Skjerven har høye inntekter, og de pålegges å betale kroner 10 000 hver i saksomkostninger. Marcus Skjerven har lavere inntekt og høyere gjeld enn de øvrige, og pålegges å betale saksomkostninger med kroner 5 000.

Dommen er avsagt med dissenser slik det fremkommer ovenfor.

DOMSSLUTNING

1. Nils Arne Skjerven, født 14. mars 1964, dømmes for overtredelse av motorferdselloven § 12 jf. § 3 til en bot på kroner 12 000 – tolv tusen –, subsidiært fengsel i 24 – tjuefire – dager.
2. I saksomkostninger for lagmannsretten betaler Nils Arne Skjerven kroner 10 000 – titusen –.
3. Jan Inge Skjerven, født 16. august 1967, dømmes for overtredelse av motorferdselloven § 12 jf. § 3 til en bot på kroner 12 000 – tolv tusen –, subsidiært fengsel i 24 – tjuefire – dager.
4. I saksomkostninger for lagmannsretten betaler Jan Inge Skjerven kroner 10 000 – titusen –.
5. Marcus Skjerven, født 10. august 1998, dømmes for overtredelse av motorferdselloven § 12 jf. § 3 til en bot på kroner 12 000 – tolv tusen –, subsidiært fengsel i 24 – tjuefire – dager.
6. I saksomkostninger for lagmannsretten betaler Marcus Skjerven kroner 5 000 – fem tusen –.

Haakon Meyer

Roar Klausen

Eivind Bertin Hovlandsdal

Trond Langeland

Kjerstin Hjelmeland

Geir Nilssen

Marianne Rosenvold

Dommen vil bli forkynt elektronisk for de domfelte.

Dokument i samsvar med undertegnet original.

Tonje Jerstad

Veiledning til domfelte i lagmannsretten

Du kan anke dommen i lagmannsretten

Du har rett til å anke over en dom i lagmannsretten. Du må i så fall anke innen to uker fra den dagen dommen er avsagt eller forkynt (gjort kjent) for deg. Det vil si senest [dato]. Det er Høyesterett som behandler anker over avgjørelser i lagmannsretten.

Hva kan du anke over?

Du kan anke over

- lovanvendelsen under skyldspørsmålet, hvis du mener loven er tolket feil
- utmålingen av straffen
- inndragning, erstatning, tap av førerrett eller lignende
- feil ved saksbehandlingen

Du kan ikke anke over feil ved bevisvurderingen under skyldspørsmålet.

Høyesterett kan nekte å behandle anken

For å bli behandlet i Høyesterett må anken gjelde spørsmål som har betydning utover din sak, eller det må foreligge andre særlige grunner. Høyesteretts ankeutvalg avgjør om anken blir behandlet.

Hvordan anker du?

Du kan anke skriftlig eller muntlig for den lagmannsretten som har avsagt dommen, eller for påtalemyndigheten (for eksempel statsadvokaten eller politiet). Hvis du er varetektsfengslet, kan du også anke overfor ansatte i fengselet.

Forsvareren eller en annen advokat kan gi råd om du bør anke dommen, og eventuelt hjelpe deg med å skrive anken. Du kan også få hjelp til å skrive anken hos lagmannsretten, påtalemyndigheten eller hos ansatte i fengselet. Du må i alle tilfelle selv skrive under på anken.

Hvis Høyesterett vil behandle anken, får du oppnevnt en forsvarer som betales av det offentlige. Dersom du ønsker en bestemt forsvarer, bør du opplyse om det samtidig med anken eller så snart som mulig senere.

Hva må anken inneholde?

I anken må du spesifisere

- hvilken dom du anker
- om anken gjelder saksbehandlingen, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, eller avgjørelsen om straff, inndragning eller andre reaksjoner
- hvilke feil du mener har skjedd – når anken gjelder saksbehandlingen

Videre bør du nevne

- nye bevis som du vil legge fram
  - endringen du ønsker
  - hvilke feil anken gjelder, ved anke over lovanvendelsen
-

Var du ikke til stede under ankeforhandlingen?

Hvis du er domfelt uten å ha vært til stede under ankeforhandlingen, kan du be om at saken blir behandlet på nytt. For å kunne få ny behandling på grunn av møtetrykavær må du gjøre det sannsynlig at du hadde gyldig fravær, og at du ikke kan bebreides for at du ikke meldte fra i tide. Du må sette fram kravet for lagmannsretten eller påtalemyndigheten innen to uker fra dommen er forkynt (gjort kjent) for deg.

Tidspunktet for soning

Dersom du er dømt til ubetinget fengselsstraff, kontakter Kriminalomsorgen deg om tid og sted for soningen. Dersom du har særlige ønsker om når du skal sone, må du kontakte Kriminalomsorgen.

Soning i eget hjem

Dersom du har fått en dom på under fire måneder ubetinget fengselsstraff, kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i eget hjem med elektronisk kontroll (fotlenke) (straffgjennomføringsloven § 16 andre ledd). Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Soning i institusjon

Dersom du har fått en dom på under ett år ubetinget fengselsstraff, kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i en institusjon for behandling av avhengighet eller psykiske lidelser, spesielle former for omsorg eller attføring (straffgjennomføringsloven § 12). Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Betinget fengselsstraff

Dersom du er dømt til betinget fengselsstraff, betyr det at soningen er utsatt i en prøvetid. Grunnvilkåret ved betinget dom er at du ikke begår noen ny straffbar handling i prøvetiden. Det kan også være fastsatt andre vilkår i dommen. Hvis du begår en straffbar handling i prøvetiden, kan retten gi en samlet dom for begge handlingene eller særskilt dom for den nye handlingen. Hvis du bryter fastsatte vilkår, kan retten bestemme at fengselsstraffen helt eller delvis skal sones.

Samfunnsstraff

Dersom du er dømt til samfunnsstraff, vil det si at du er pålagt å utføre samfunnsnyttig tjeneste, delta i program eller andre tiltak utarbeidet av Kriminalomsorgen i så mange timer som retten har bestemt. Samfunnsstraffen kan også inneholde forbud mot kontakt med bestemte personer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du begår en ny straffbar handling før samfunnsstraffen er gjennomført, eller hvis du ikke utfører samfunnsstraffen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Ungdomsstraff

Dersom du er dømt til ungdomsstraff, sendes saken til Konfliktrådet. Konfliktrådet vil innkalle til et stormøte der det skal utarbeides en ungdomsplan. Bli man ikke enige om en ungdomsplan, sendes saken tilbake til domstolen som avgjør om hele eller deler av den betingede straffen skal sones. Hvis du begår en ny straffbar handling før ungdomsstraffen er gjennomført, eller hvis du bryter vilkårene satt i ungdomsplanen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Bot

Dersom du er dømt til å betale en bot og ikke betaler innen betalingsfristen, vil den bli forsøkt innkrevet ved lønnsstrekk eller annen tvangsinnkreving. Lykkes ikke dette, må du sone i fengsel.
